

Ф. П. Погребенник, О. П. Стасюк

Басараб Ольга

БАСАРАБ Ольга (Левицька; 24. 07. 1889, с. Підгороддя, нині Рогатин. р-ну Івано-Фр. обл. – 13. 02. 1924, Львів) – громадсько-культурна діячка. Навч. у нім. нар. школі у Вайсваллері (Сілезія) при Інституті для укр. дівчат, закін. ліцей у Перемишлі (1909), однорічні торг. курси у Відні. Познайомилася з [Д. Донцовим](#), [О. Грицаєм](#). Працювала в Бориславі (1910–11), в Укр. банку у Львові. Під час 1-ї світової війни разом з чоловіком була на італ. фронті, згодом повернулася до Відня. Вела добротинну й освітню діяльність у комітетах допомоги пораненим та цивіл. населенню. Організовувала укр. військ. з'єднання з вояків демобілізов. австрій. армії. Член упр. філії Союзу українок у Львові (1924), засн. перших дівочих дружин «Пласту». Була чл. першої жін. чоти УСС. За часів УНР – секр. укр. посольства у Фінляндії. Відвідала Швецію, Норвегію, встановила контакти з художником Майданюком, цікавилася скандинав. літ-рами. 1918 повернулася до Відня, працювала службовцем в уряді Є. Петрушевича, чл. УВО. 1923 повернулася до Галичини, де розгорнула підпіл. діяльність. 9 лютого 1924 заарешт. польс. поліцією за належність до УВО, замучена в тюрмі. Смерть Б., самопосвята ідеалам нац. відродження вплинули на патріот. виховання молоді. Б. присвяч. твори О. Грицяя, В. Янева, Л. Храпливої, О. Лятуринської та ін. На могилі Б. встановлено пам'ятник. Багато жін. укр. організацій і т-в на еміграції обрали її за свою патронку. Першими це зробили відділи Організації українок Канади.

Рекомендована література

1. Луговий О. Визначне жіноцтво України: Істор. життєписи у 4-х частинах. Торонто, 1942;
2. На службі рідного народу: Ювілей. зб. Організації українок Канади ім. Ольги Басараб у 25-річчя від заснування (1930–1955). Вінніпег, 1955;

3. Незабутня Ольга Басараб. Вибране. Вінніпег, 1976;
4. Боднарук І. На вітар волі // УС. 1999, 5 черв.

Бібліографічний опис:

Басараб Ольга / Ф. П. Погребенник, О. П. Стасюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40676>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).